

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	7 april 2022	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2022-0275	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	82452E47	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	14 februari 2022	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	1: Voorschriften 2: Locatie plangebied 3: Locatie aangetroffen verblijfplaatsen 4: Voorgestelde maatregelen	ONDERWERP	Wnb ontheffing Soortenbescherming ruimtelijke ingrepen Bisschopswater 2-72 in Breukelen

Op 14 februari 2022 hebben wij uw aanvraag ontvangen. U heeft ontheffing aangevraagd in het kader van de Wet natuurbescherming (hierna: wet), onderdeel soortenbescherming. De aanvraag is ingediend door Ecogroen B.V. namens Woningstichting Vecht en Omstreken, voor de locatie Bisschopswater 2-72 in Breukelen (hierna: plangebied) en is bij ons geregistreerd onder zaakkenmerk Z-WNB-RI-REG-2022-0275.

I. Besluit

Wij besluiten op grond van het bepaalde in de wet en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017¹ ontheffing te verlenen van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.1, tweede lid, van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk vernielen van nesten van de huismus. We verlenen de ontheffing voor de periode van 1 december 2022 tot en met 30 augustus 2027. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden. Deze zijn opgenomen in bijlage 1 *Voorschriften* en bijlage 4 *Voorgestelde maatregelen* en moeten worden nageleefd.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op renovatie van de woningen gelegen binnen het plangebied. Het betreft drie woningblokken met beneden- en bovenwoningen met een galerij. De locatie van het plangebied is weergegeven in bijlage 2. De relevante werkzaamheden zijn onder andere na-isolatie van de spouwmuren en vervanging van de daken. U vraagt ontheffing van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.1, tweede lid, van de wet voor wat betreft de huismus (*Passer domesticus*) voor de periode van 1 december 2022 tot en met 30 augustus 2027.

III. Procedure

Op 25 maart en 31 maart 2022 heeft u deze aanvraag aangevuld. Wij hebben de aanvraag afgehandeld volgens hoofdstuk 5 van de wet en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Dit betekent dat wij direct een definitief besluit nemen op de aanvraag.

IV. Toetsingskader

De huismus is beschermd op grond van artikel 3.1 van de wet.

¹ https://www.provincie-utrecht.nl/sites/default/files/2020-03/beleidsnota_wet_natuurbescherming.pdf

V. Motivering

De aangevraagde ontheffing kan alleen worden verleend als is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b) er is een geldig wettelijk belang;
- c) de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus.

a) Afweging van andere bevredigende oplossingen

Omschrijving van alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. U geeft hierover het volgende aan:

“Alternatieve locaties

Alternatieve locaties zijn niet mogelijk omdat het renoveren van de woningen in het projectgebied locatiegebonden is. Uitvoering kan niet ergens anders plaatsvinden.

Alternatieve inrichting en werkwijze

Doel van het project is om de woningen te verduurzamen. Er is geen mogelijkheid om de beoogde energieprestaties te behalen zonder de spouwmuur en het dak te isoleren. Voor het overige is gekozen voor een optimale inrichting voor huismus, met gebruikmaking van duurzame vervangende voorzieningen.

Alternatieve planning

Het werk wordt uitgevoerd in de minst kwetsbare periode van huismus. Bovendien worden maatregelen genomen die nodig zijn om de schade tijdens de uitvoering van de renovatiewerkzaamheden tot een minimum te beperken. Hierdoor is de kans op aanwezigheid van en schade aan huismus geminimaliseerd.”

Conclusie

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven waarbij er minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

b) Belangenafweging

Omschrijving van het belang

Wij toetsen of het belang van de ingreep zwaarder mag wegen dan het beschermingsbelang van de soorten zoals is vastgelegd in de wet. U heeft de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.3, vierde lid, onder b, aanhef en onder 1, van de wet: “In het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid”. In uw aanvraag heeft u het belang van de ruimtelijke ingreep onderbouwd. U vraagt ontheffing voor werkzaamheden vanwege verduurzaming van de woningen door renovatie. U heeft onderbouwd dat de woningen energiezuiniger worden. U geeft hierover het volgende aan:

“In de huidige situatie bedraagt de EP2 indicator voor de woningen 204-392 kWh/m²·jr, overeenkomend met energielabel C tot G. In de nieuwe situatie wordt een EP2-waarde bereikt van 71-112 kWh/m²·jr, hetgeen overeenkomt met energielabel A++ tot A.”

U heeft dit onderbouwd met een overzicht van de effecten van de verschillende werkzaamheden op de EP2 indicator in de huidige en in de toekomstige situatie.

Algemene afspraken over verduurzaming door renovatie

Er zijn verschillende nationale en internationale doelstellingen over het tegengaan van klimaatverandering. In het Klimaatakkoord van Parijs², dat is gepresenteerd in 2013 en door Nederland is geratificeerd³, zijn afspraken gemaakt over het beperken van de opwarming van de aarde. In Nederland zijn afspraken gemaakt in het Energieakkoord⁴ van 2013 en het Klimaatakkoord⁵ van 2019. In het Energieakkoord is afgesproken dat alle burgers in 2050 in een energieneutraal huis wonen. In het nationale Klimaatakkoord staan afspraken over de verduurzaming van de eerste 1,5 miljoen bestaande woningen in 2030 volgens een wijkgerichte aanpak. Vooruitlopend hierop zijn afspraken gemaakt om tot en met 2022 100.000 corporatiewoningen te verduurzamen.

Om de doelstellingen te kunnen bereiken, is grootschalige renovatie van bestaande woningen nodig. Woningrenovaties zorgen voor een vermindering in het gebruik van fossiele brandstoffen en daardoor minder uitstoot van schadelijke stoffen. Lagere uitstoot leidt tot een verbeterde luchtkwaliteit. Hiermee draagt renovatie ook bij aan verbetering van de volksgezondheid.

² <http://unfccc.int/resource/docs/2015/cop21/eng/l09.pdf>

³ <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/stemmingsuitslagen/detail?id=2017P01147>

⁴ <http://www.energieakkoordser.nl/energieakkoord.aspx>

⁵ <https://www.klimaatakkoord.nl/documenten/publicaties/2019/06/28/klimaatakkoord>

Conclusie

Hiermee is sprake van een wettelijk belang van de ingreep, namelijk "volksgezondheid". In dit geval weegt het belang van de ruimtelijke ingreep daarom zwaarder dan het beschermingsbelang van de soort.

c) Ecologische beoordeling

Onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van beschermde soorten. Ook heeft u onderzocht welk effect de ingreep heeft op aanwezige beschermde soorten. Op basis van artikel 3.2 van de Awb hebben wij ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologische onderzoek.

Aanwezige beschermde soort: huismus

Er zijn zeven nestplaatsen van de huismus vastgesteld binnen het plangebied. De nesten bevinden zich in de dakvoet onder de onderste rijen dakpannen van de woningblokken. De huismussen hebben via de dakgoot toegang tot ruimte onder de dakpannen. Een kaart met de locaties van de aangetroffen verblijfplaatsen en het functionele leefgebied is opgenomen in bijlage 3 van dit besluit.

Staat van instandhouding van de huismus

De huismus is een algemene broedvogel in Nederland. De landelijke staat van instandhouding is matig ongunstig, maar het toekomstperspectief is gunstig. De broedpopulatie in 2013-2015 is geschat op zeshonderdduizend tot een miljoen broedparen. De winterpopulatie wordt geschat op twee tot drie miljoen dieren. De populatie is sinds de jaren '70 sterk gedaald. De laatste 12 jaren is in de provincie Utrecht geen aantoonbare aantalsverandering waargenomen. In Breukelen en omgeving komt de huismus in een lage tot neutrale dichtheid voor, waarbij de soort een afnemende tot stabiele trend kent. (Sovon.nl).

Effect van de ingreep op de huismus

Door de werkzaamheden worden zeven nestplaatsen van de huismus vernield. Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van verbodsbepalingen uit de wet. Ontheffing is daarom noodzakelijk.

Mitigerende en compenserende maatregelen

Om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken heeft u mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen voorgesteld. Wij gaan akkoord met de voorgestelde maatregelen. De maatregelen zijn opgenomen in bijlage 4 van dit besluit. Door de uitvoering van de maatregelen worden voorafgaand aan de werkzaamheden voldoende tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen geplaatst op hiervoor geschikte locaties. De vastgestelde verblijfplaatsen van de huismus worden voorafgaand aan de werkzaamheden en buiten de meest kwetsbare periodes ongeschikt gemaakt. Er worden voldoende geschikte alternatieve verblijfplaatsen geplaatst als permanente compensatie van de aan te tasten verblijfplaatsen door de aan beide zijden van de daken over de gehele lengte de vogelschroot op de derde panlat te plaatsen. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen blijven lang genoeg gehandhaafd om de gewenningsperiode voor de permanente alternatieve verblijfplaatsen te overbruggen en worden alleen verwijderd wanneer deze niet meer in gebruik zijn.

Gevolgen van de ingreep voor de staat van instandhouding

Door het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden leidt de ingreep niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus.

VI. Conclusie

Aangezien aan de voorwaarden voor een ontheffing wordt voldaan, verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden. Deze zijn opgenomen in bijlage 1 van dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat deze aan u bekend is gemaakt en wordt twee werkdagen na bekendmaking gepubliceerd op de website www.officielebekendmakingen.nl.

IX. Overige informatie

Er kan ook vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst, als u dit nog niet heeft gedaan. Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud van dit besluit, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

X. Verzending

Wij verzenden dit besluit aan de aanvrager. Een afschrift van dit besluit verzenden wij aan:

- Ecogroen B.V.;
- Regionale Uitvoeringsdienst (hierna: RUD) Utrecht;
- Gemeente Stichtse Vecht.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen

Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De ontheffing wordt alleen verleend voor de in dit besluit genoemde soorten en beschreven verboden handelingen.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht (Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of servicebureau@provincie-utrecht.nl) indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient aanvullend de volgende aspecten te omschrijven:
 - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidende ecoloog;
 - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecoloog zijn/worden begeleid;
 - f. De manier waarop is/wordt omgegaan met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. Minimaal twee weken voorafgaand aan de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten, moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig invullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in de voorschriften bijgevoegd te zijn.

Tijdens de werkzaamheden

7. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige⁶ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze dient in ieder geval aanwezig te zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
9. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek worden bijgehouden. In het logboek worden gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals goedkeuren / vrijgeven door een deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en/of compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften bij dit besluit geregistreerd.
10. De voorgestelde maatregelen, genoemd in bijlage 4 van dit besluit, moeten worden opgevolgd.

⁶ Onder deskundige verstaan wij: een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en De Landschappen) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of – bescherming.

Na afloop van de werkzaamheden

11. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven in de voorschriften moet bijgevoegd worden.

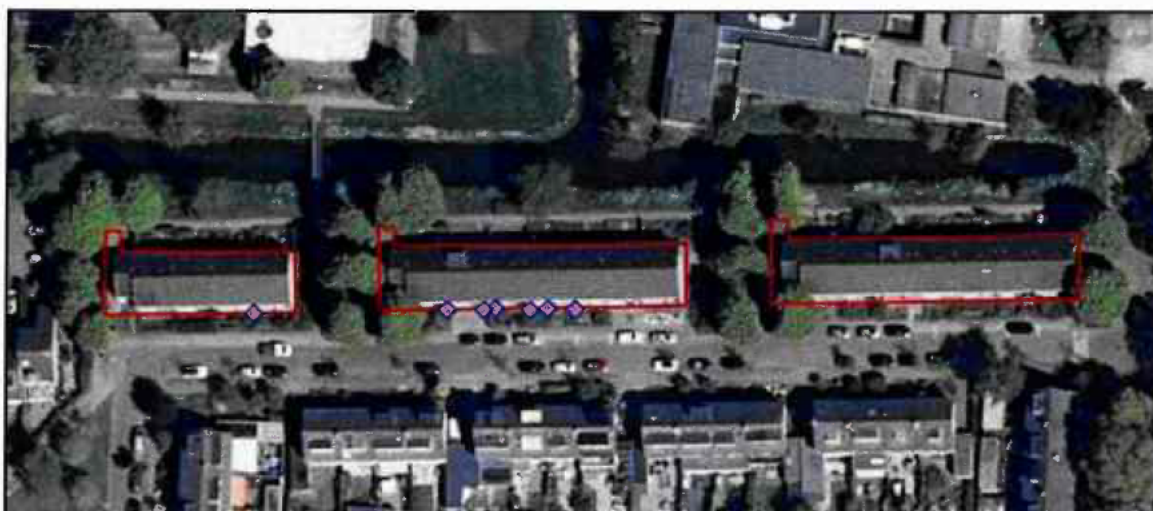
Bijlage 2: Locatie plangebied

Figuur 1.1 De ligging van het projectgebied (geel omlijnd). Bron achtergrond: PDOK.

(bron: "Activiteitenplan renovatie Bisschopswater 2-72, Breukelen" van 14 februari 2022)

Bijlage 3: Locatie aangetroffen verblijfplaatsen

Figuur 4.1 Overzicht van in het projectgebied (rode lijnen) aangetroffen nesten van huismus (paarse ruit). Bron achtergrond: PDOK.

(bron: "Activiteitenplan renovatie Bisschopswater 2-72, Breukelen" van 14 februari 2022)

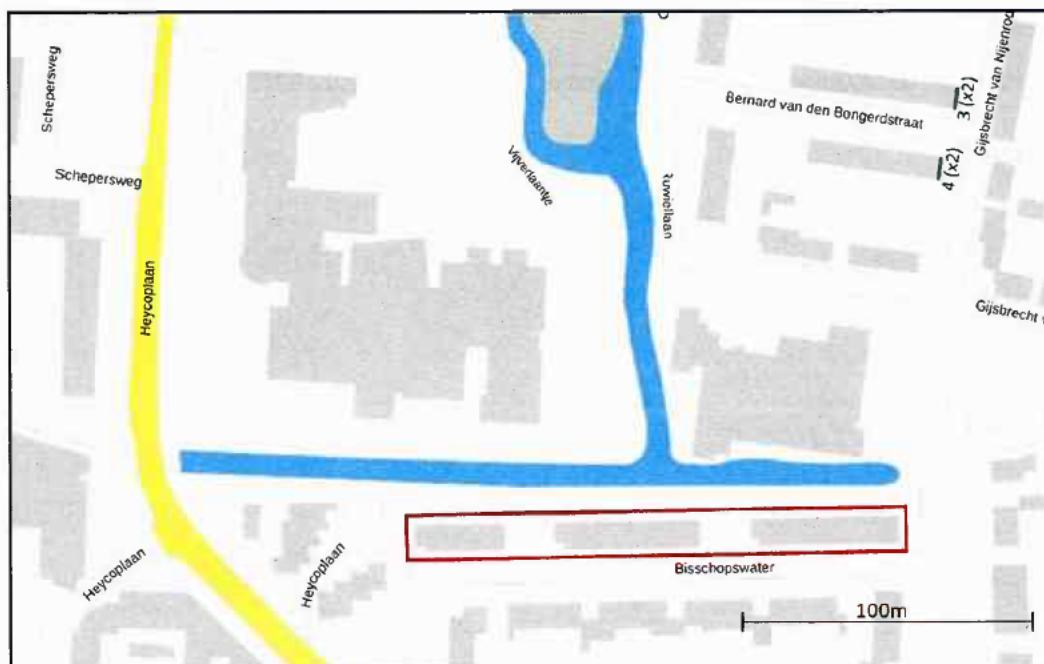
De aangetroffen nesten bevinden zich in de dakvoet van de woningen aan de adressen Bisschopswater 40 (1x), 44 (2x), 48 (2x), 52 (1x) en 64 (1x).

(bron: "Memo Verzoek om aanvullende informatie zaaknummer Z-WNB-RI-REG-2022-0275" van 24 maart 2022)

Bijlage 4: Voorgestelde maatregelen

Tijdelijke alternatieve nestplaatsen

7. Voor elke nestplaats van de huismus die verdwijnt worden twee tijdelijke alternatieven aangeboden. Om het verlies aan nestplaatsen te compenseren worden zeven kasten van het type HMT2 van Unitura (of gelijkwaardig) opgehangen. Deze kasten bieden elk twee nestplaatsen. De kasten dienen minimaal drie maanden functioneel te zijn voor de bestaande nesten verloren gaan. Nestkasten voor de huismus worden aan kopgevels gemonteerd die op maximaal tien meter afstand van struweel staan, zodat de mussen voldoende dekking hebben. Daarnaast zijn ze ontoegankelijk voor roofdieren en hangen ze indien mogelijk aan noord tot oost georiënteerde gevels. De gekozen locaties bevinden zich maximaal op 100-200 meter van de huidige nestplaats. Geschikte kopgevels zijn gevonden aan de Bernard van Bongerdstraat nr. 1 en 2, waar respectievelijk 4 en 3 dubbele kasten worden opgehangen.
8. De locaties van tijdelijke alternatieven zijn conform geldende kennisdocumenten en afgestemd met een ecologisch deskundige. Na voltooiing van alle werkzaamheden blijven de tijdelijke kasten gedurende minimaal een geheel seizoen hangen (tot voorjaar 2024). Kasten worden alleen verwijderd indien ze niet bezet zijn, hetgeen dient te worden vastgesteld door een deskundige op het gebied van vleermuizen en huismussen.
9. De locaties voor de bovenstaande tijdelijke alternatieve nestplaatsen zijn weergegeven in figuur 6.1.

Figuur 6.1 De locaties voor tijdelijke alternatieve nestplaatsen voor huismus (groene lijnen) in de omgeving van het projectgebied (rode lijnen). Bron achtergrond PDOK.

Ongeschikt maken bebouwing

10. Voorafgaand aan werkzaamheden wordt een broedvogelcontrole uitgevoerd. Pas nadat is vastgesteld dat er geen vogels broeden binnen de invloedssfeer van de activiteiten wordt aangevangen met de werkzaamheden.
11. Uitvoering van werkzaamheden start vanaf januari 2023 en lopen mogelijk door tot maart 2023.
12. Ongeschikt maken voor huismus gebeurt buiten het broedseizoen (dat loopt van 1 maart tot 1 september, mogelijk late vervollegsels tot 1 oktober) door tijdens de werkzaamheden dakpannen handmatig van het dak te verwijderen, zodat huismussen eventuele nestplaatsen zelfstandig kunnen verlaten. Bij het onverhoopt aantreffen van een (laat) broedgeval wordt het ongeschikt maken direct gestaakt en pas hervat nadat door de ecologisch toezichthouder is vastgesteld dat de jongen zijn uitgevlogen. Gedurende periodes van vorst worden geen nestplaatsen van huismus ongeschikt gemaakt.

Permanente alternatieve nestplaatsen

13. Per verloren nestplaats van huismus dienen twee nieuwe permanente nestplaatsen te worden gerealiseerd, in totaal 14 nestplaatsen. Dit gebeurt door aan beide zijden over de gehele lengte de vogelschroot op de derde panlat te plaatsen. Hierdoor is in de dakvoet op elke meter lengte een nieuwe nestplaats beschikbaar en zoeken de dieren zelf de meest geschikte plekken op.

(bron: "Activiteitenplan renovatie Bisschopswater 2-72, Breukelen" van 14 februari 2022)